GAUTENG PROVINCE
EDUCATION
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

GAUTENGSE DEPARTEMENT VAN ONDERWYS

VOORBEREIDENDE EKSAMEN

2017

10781

GEOGRAFIE

EERSTE VRAESTEL

BYLAAG

14 bladsye

GEOGRAFIE: V1 ADDENDUM
1078A

10781X

X10

b.o.

GAUTENGSE DEPARTEMENT VAN ONDERWYS

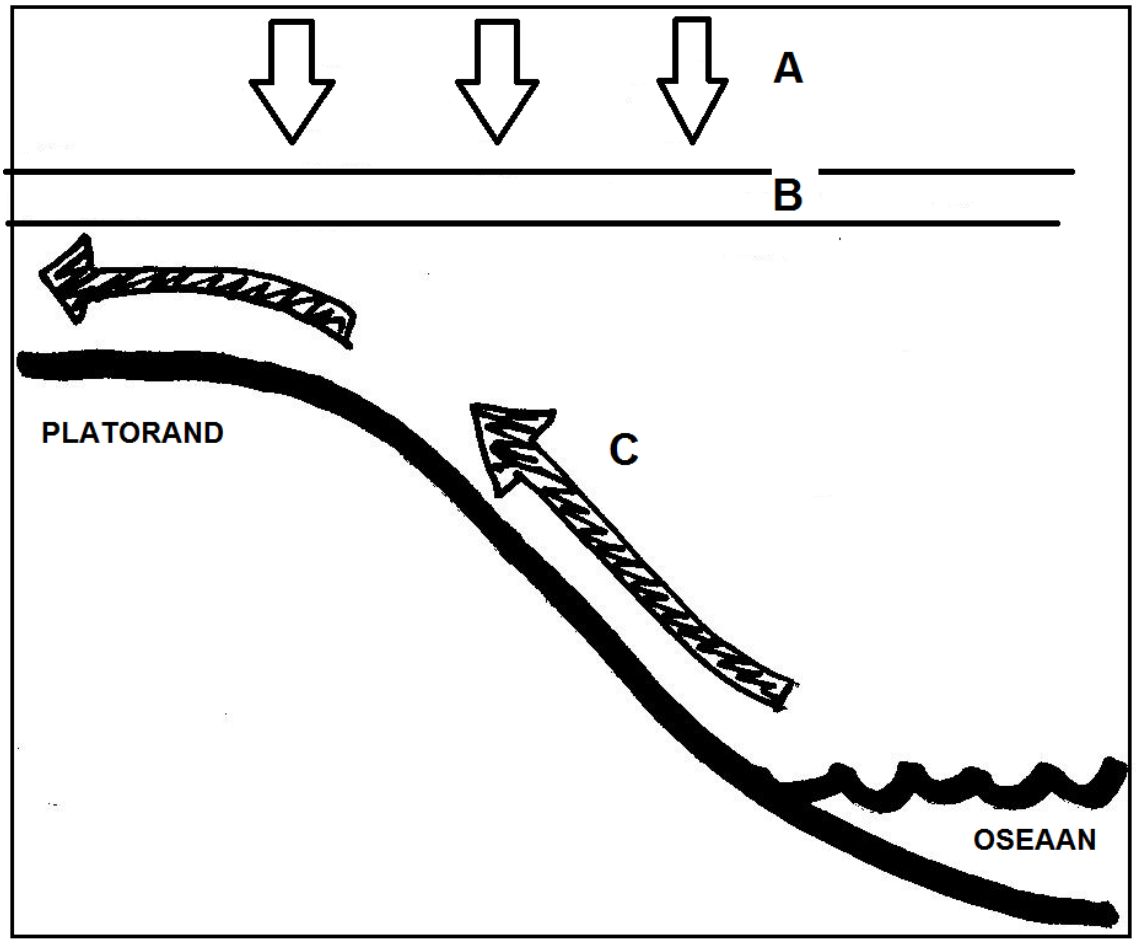
VOORBEREIDENDE EKSAMEN – 2017

GEOGRAFIE
(Eerste Vraestel)

TYD: 3 uur

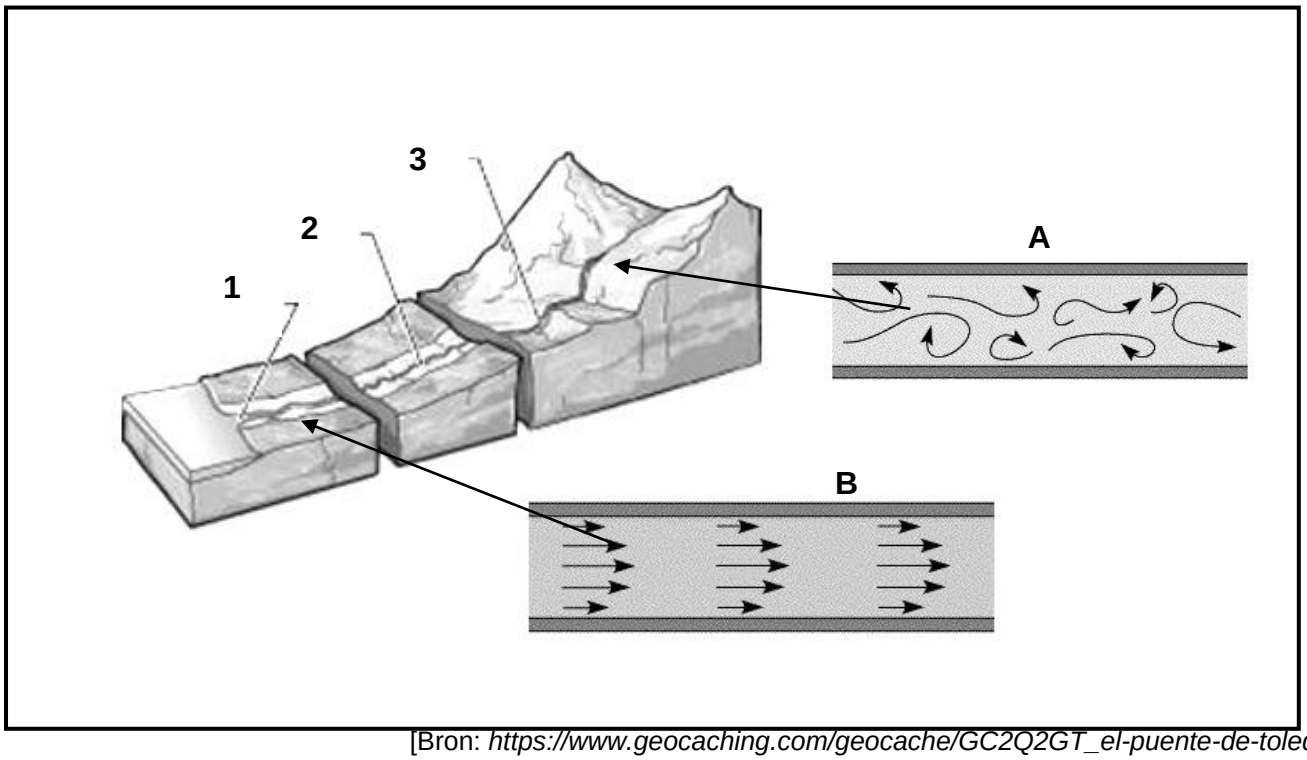
PUNTE: 225

FIGUUR 1.1 DIE BINNELANDSE HOOGDRUKSEL BEÏNVLOED SUID-AFRIKA SE KLIMAAT

[Bron: *Eksaminator se diagram*]

FIGUUR 1.2 AFLOOP

[Bron: *https://www.geocaching.com/geocache/GC2Q2GT_el-puente-de-toledo?guid=a0cf7e3c-a393-4ecd-ae86-1d4a572e545b*]

FIGUUR 1.3 AFGRYSE IN HAITI TERWYL MATTHEW HEWIGE NEERSLAG OOR DIE SUIDE VAN DIE EILAND VEROORSAAK

ORKAAN Matthew het amper 900 mense se dood veroorsaak en het duisende mense dakloos gelaat voordat dit gister noordwaarts begin verwoesting saai het oor die kus, net buite die suidoostelike dele van die Verenigde State, waar dit oorstromings en wydverspreide kragonderbrekings veroorsaak het.

Die aantal sterftes in Haïti, die armste land in die Amerikas, het gestyg tot ten minste 877 namate inligting uit afgeleë gebiede wat voorheen afgesny was deur die storm aangemeld is.

Matthew het massa-ontruiming langs die Amerikaanse kus van Florida deur Georgia en in Suid-Carolina en Noord-Carolina veroorsaak.

Die Amerikaanse president, Barack Obama het mense gevra om nie oorgerus te wees nie en om na die veiligheidsinstruksies te luister.

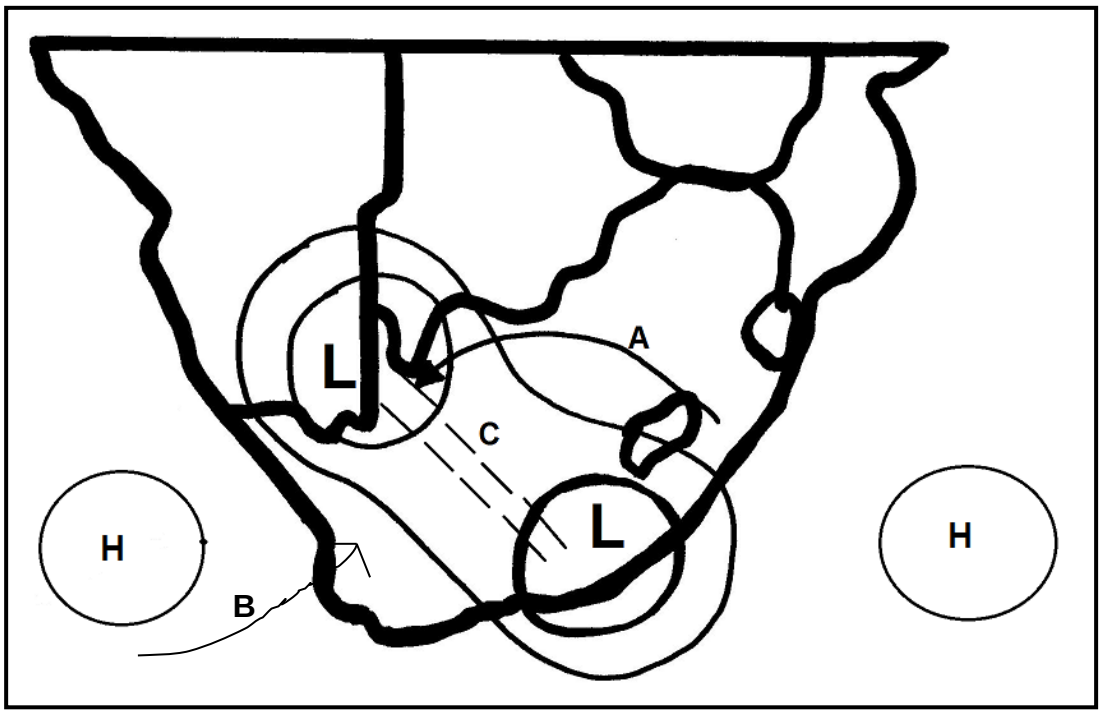
Omtrent drie groot dorpe in die heuwels en kus van die vrugbare westelike punt van Haïti het dosyne mense as dood aangemeld.

Matthew het verwoesting gesaai aan Florida se kus met winde van ongeveer 195 km/h.

“Mense moet nie net kyk na die skade ... en sê hierdie storm is nie erg nie. Die ware gevaar is steeds die stormstuwing. Hulle het nog nooit hierdie tipe potensiële gevaar sedert die laat 1800’s gesien nie.” – Reuters.

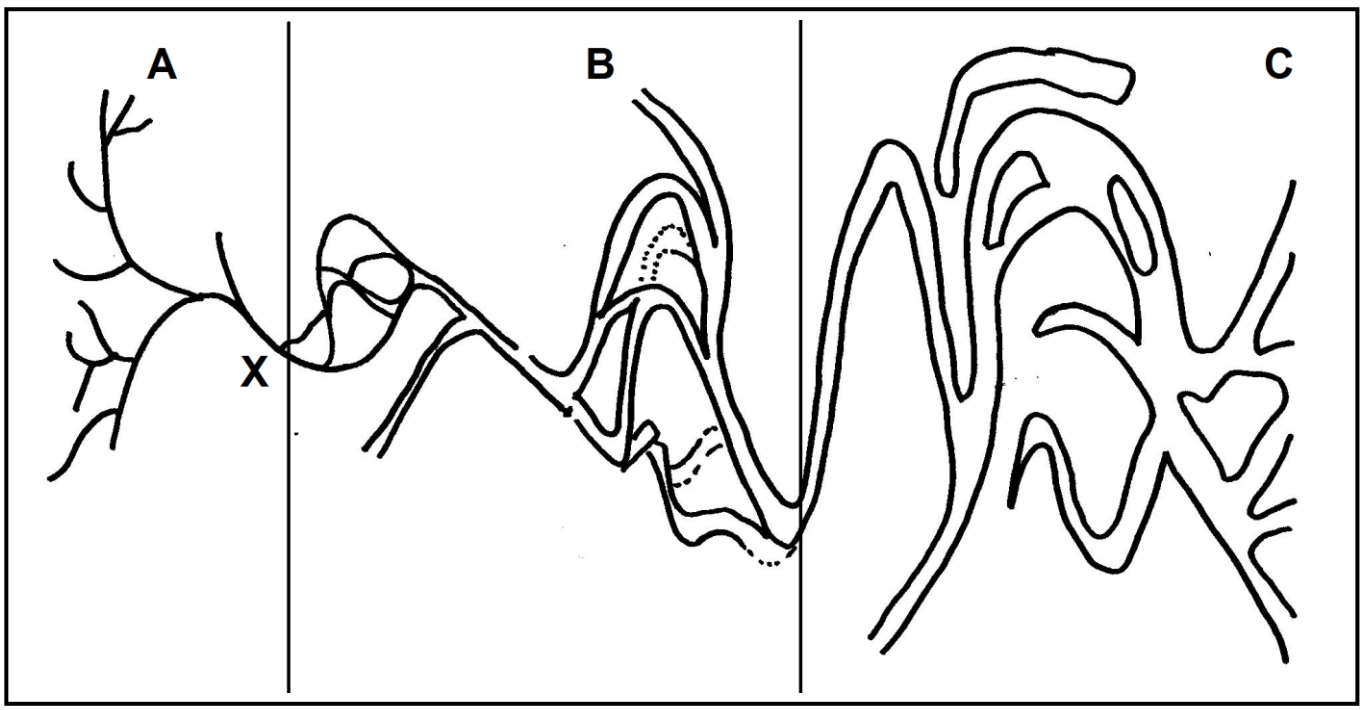
[Uittreksel aangepas uit: *The Sunday Times, 9 Oktober 2016*]

FIGUUR 1.4 BEWEGENDE STEURINGS

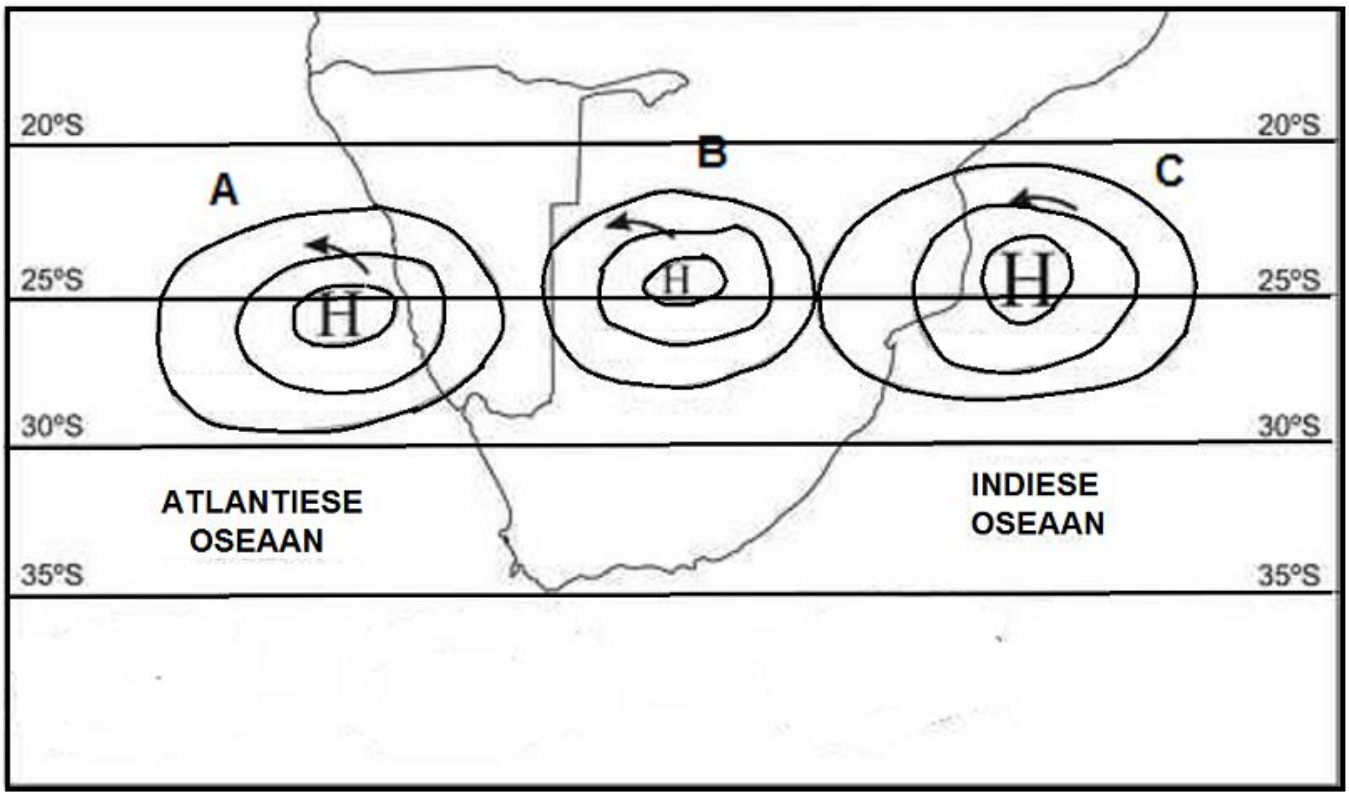
[Bron: *Eksaminator se diagram*]

FIGUUR 1.5 DIE TUGELA RIVIER DREINERINGSTELSEL

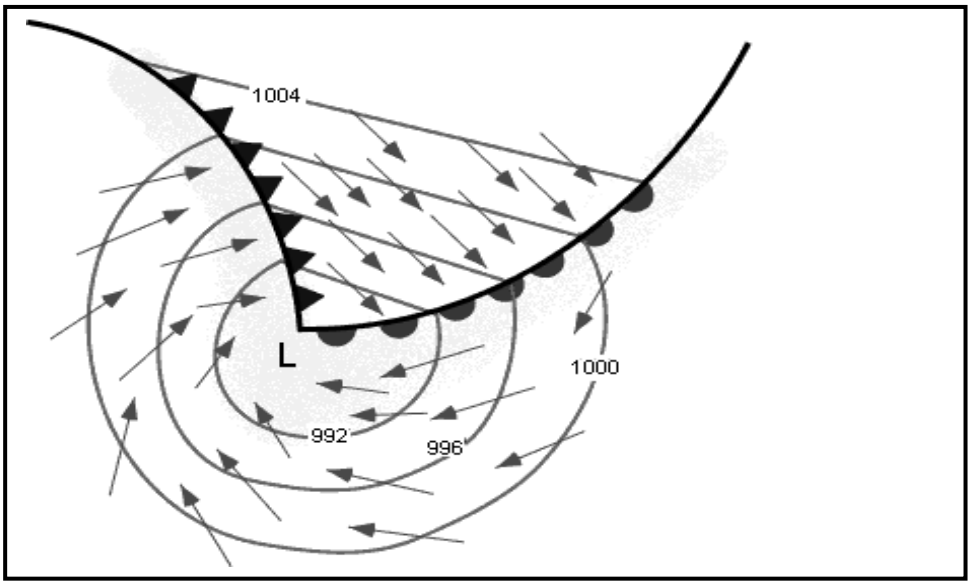
[Bron: *Aangepas vanuit Geography School-based Assessment Exemplars – CAPS Grade 12: Learner's guide*]

FIGUUR 2.1 HOOGDRUKSELLE WAT SUID-AFRIKA SE KLIMAAT BEÏNVLOED

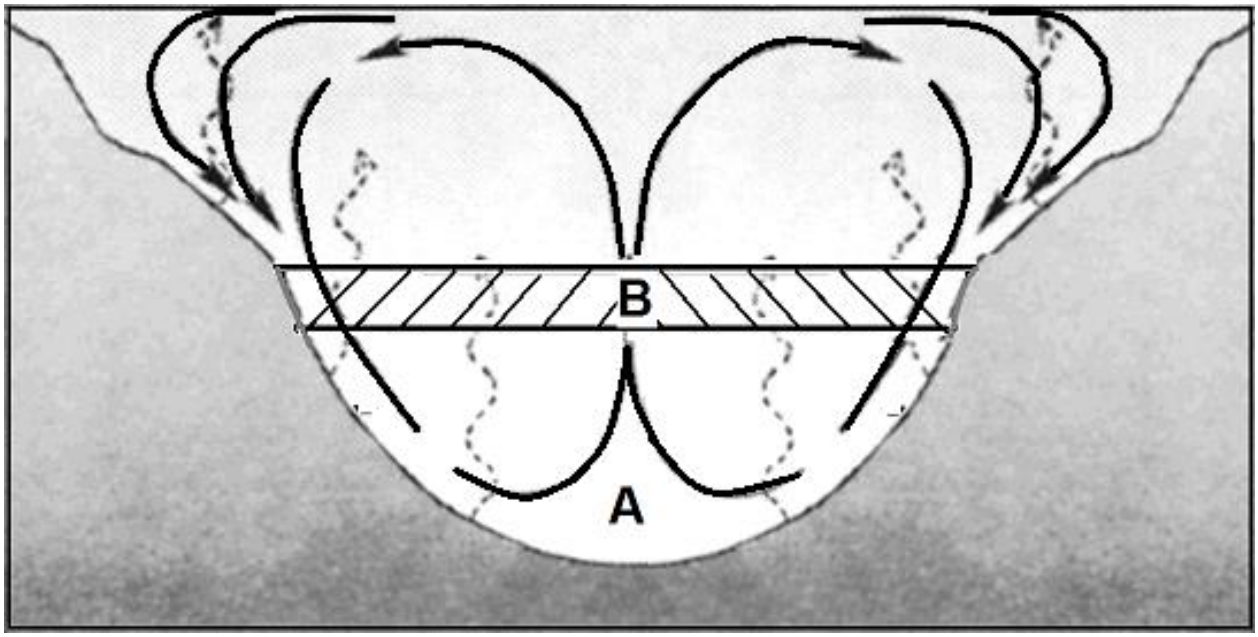
[Bron: *http://www.aelsnet.net/eportal/pluginfile.php/412/mod_imscp/content/2/ influence_of_pressure_systems.html*]

FIGUUR 2.3 ’N ALGEMENE WEERSTELSEL WAT SUID-AFRIKA SE WEER BEÏNVLOED

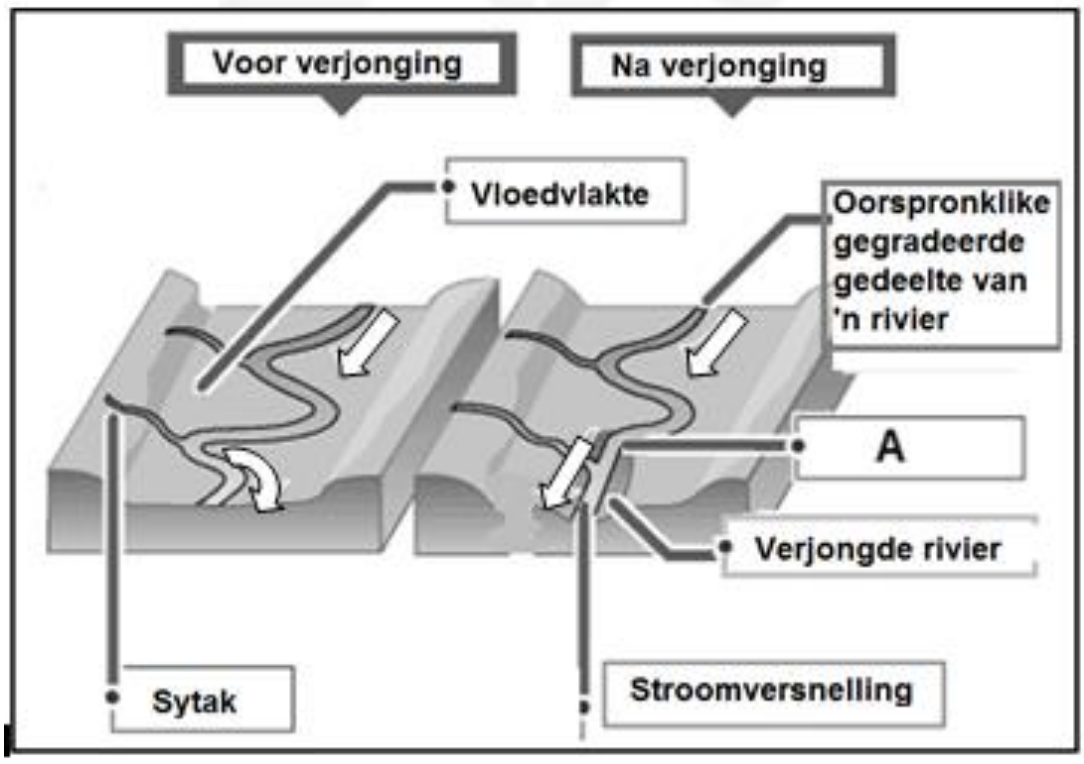
[Bron: *http://lukemweather.blogspot.co.za/2011/01/ something-little-different-look-at.html*]

FIGUUR 2.4 MIKROKLIMAAT IN 'N VALLEI

[Aangepas uit: *http://www.tpub.com/weather2/3-23.htm*]

FIGUUR 2.5 VERJONGING

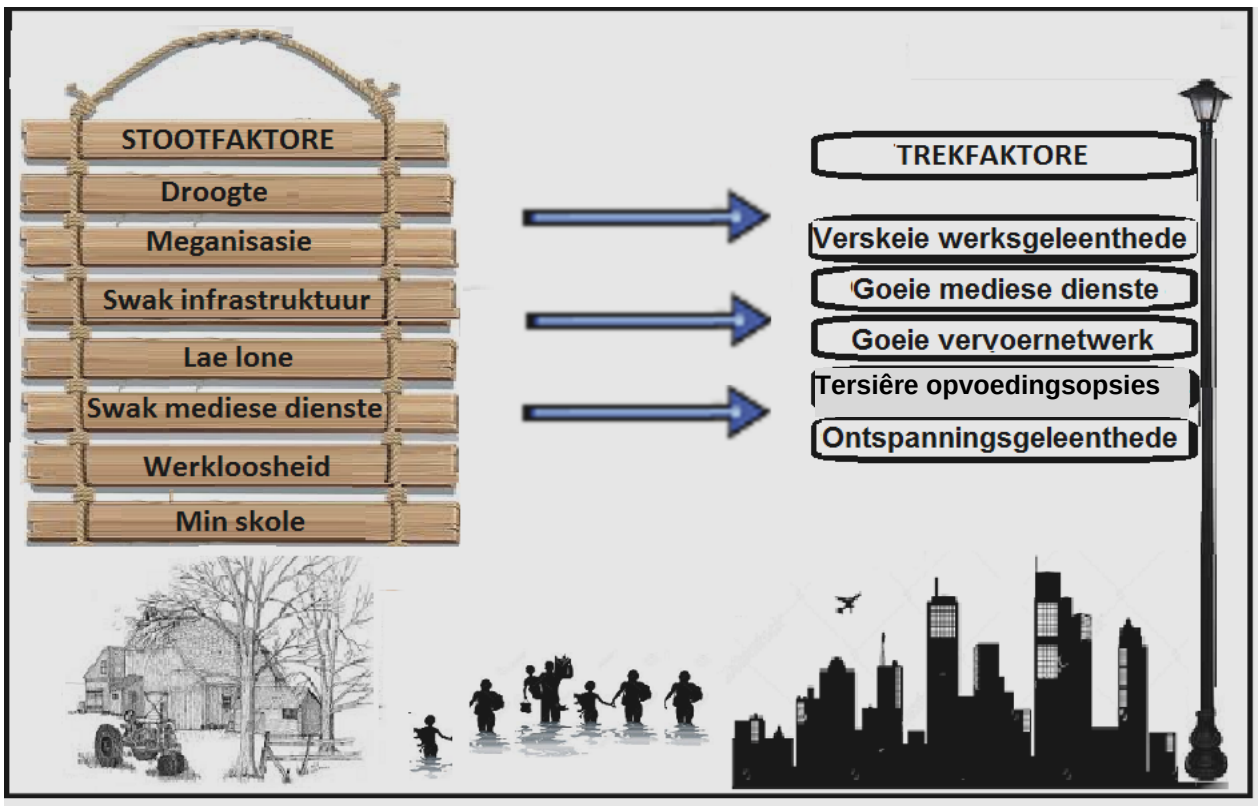
[Bron: http://sageography.myschoolstuff.co.za/wiki/grade-12-caps/geomorphology/fluvial-processes/river-grading/]

FIGUUR 2.6 OORBEWEIDING

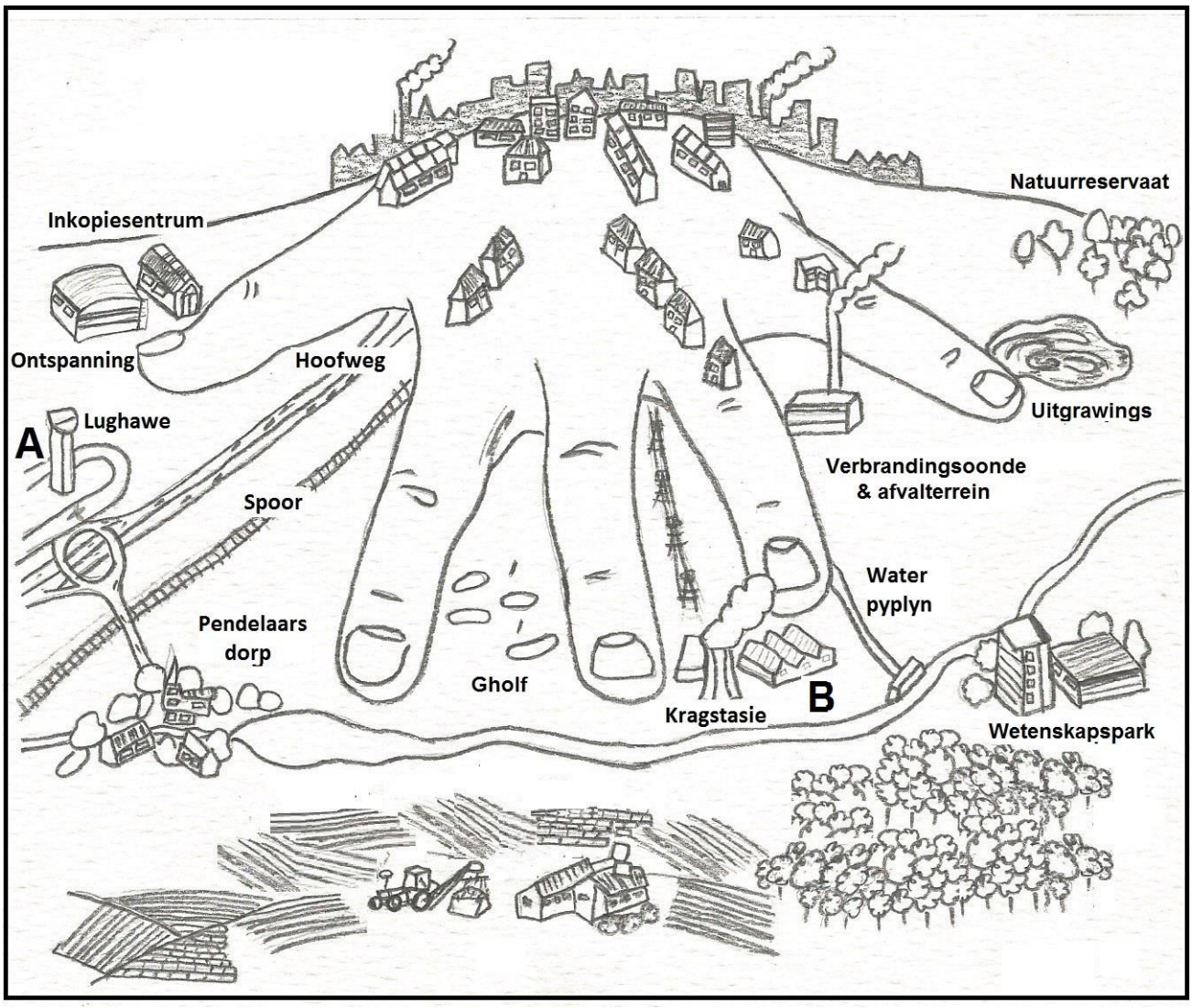
[Bron: *http://mathbench.umd.edu/modules/env-science_tragedy-commons/page01.htm*]

FIGUUR 3.3 LANDELIKE-STEDELIKE MIGRASIE

[Bron: *Eksaminator se eie skets*]

FIGUUR 3.4 STEDELIKE UITSPREIDING

[Bron: *Aangepas uit griffid10.wix.com*]

FIGUUR 3.5 INFORMELE SEKTOR

Werkloosheidskrisis in Suid-Afrika

Die werkloosheidsyfer van Suid-Afrika het tot 27.7% in die eerste ses maande van 2016 gestyg. Dit is die hoogste koers sedert September 2005 en daar word verwag dat dit steeds in die toekoms gaan verhoog. Dit het 'n reuse invloed op die steeds groeiende armoedevlak van Suid-Afrika. Ten spyte daarvan dat die informele sektor baie uitdagings het, kan dit tog positief tot die verlaging van armoede in Suid-Afrika bydra en verhoog dit die lewenskwaliteit van baie mense.

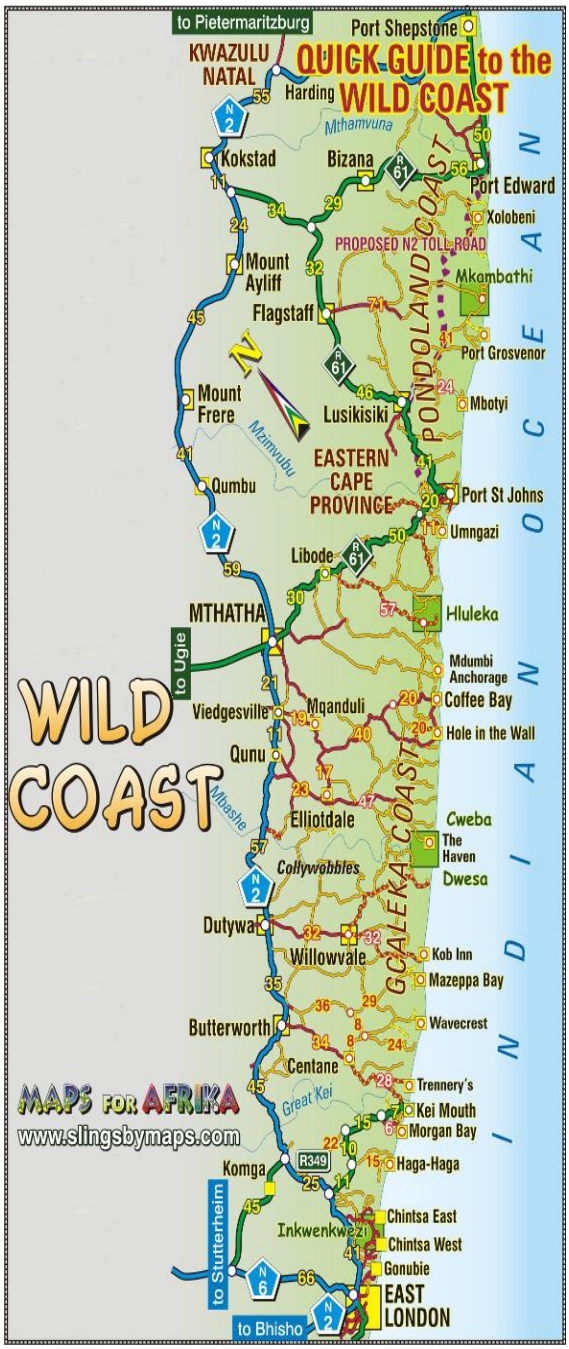
[Bron: *www.tradingeconomics.com/southafrica/unemployment-rate*]

FIGUUR 3.6 WILDEKUS

Die Wildekusprojek beplan om die streek 'n hupstoot van R40 biljoen te gee.

25 November 2013 (Moneyweb.co.za)

Akademiese instellings en NRO's het menige studies op die Wildekus gedoen wat bevestig het dat die streek groot potensiaal vir landbou en toerisme inhou. Dit besit egter swak infrastruktuur voorsiening en werksgeleenthede.

Die Geïntegreerde Wildekus ontwikkelingsprogram sal die Oos-Kaap streek se ekonomie 'n hupstoot van 'n konserwatiewe R40 biljoen oor die volgende dekade gee. Dit gaan 'n reuse ekonomiese invloed in die streek uitoefen waar die armoede gaping veertien biljoen rand in 2001 was en waar 72% van die provinsie onder die armoedelyn leef uitoefen. Gedurende die konstruksiefase van die Wildekus-hoofweg gaan 6 800 direkte werksgeleenthede geskep word, terwyl 28 100 indirekte werksgeleenthede voorsien gaan word.

Die Wildekus hoofweg is 'n strategiese-infrastruktuurprojek. Dit gaan Oos-London met Durban verbind en sal 69 km korter as die bestaande N2 roete wees.

"Wat ons beoog is volhoubare ontwikkeling, waar groothandelaars en landbou verwerkings maatskappye hulle kundigheid in die vorm van voorsieningsbestuur en die jongste landboutegnieke verskaf, terwyl die gemeenskap arbeid en grond voorsien," sê die Minister van Water en Omgewingsake.

[Bron: *www.wild coast.co.za*]

[Bron: *Moneyweb.co.za*]

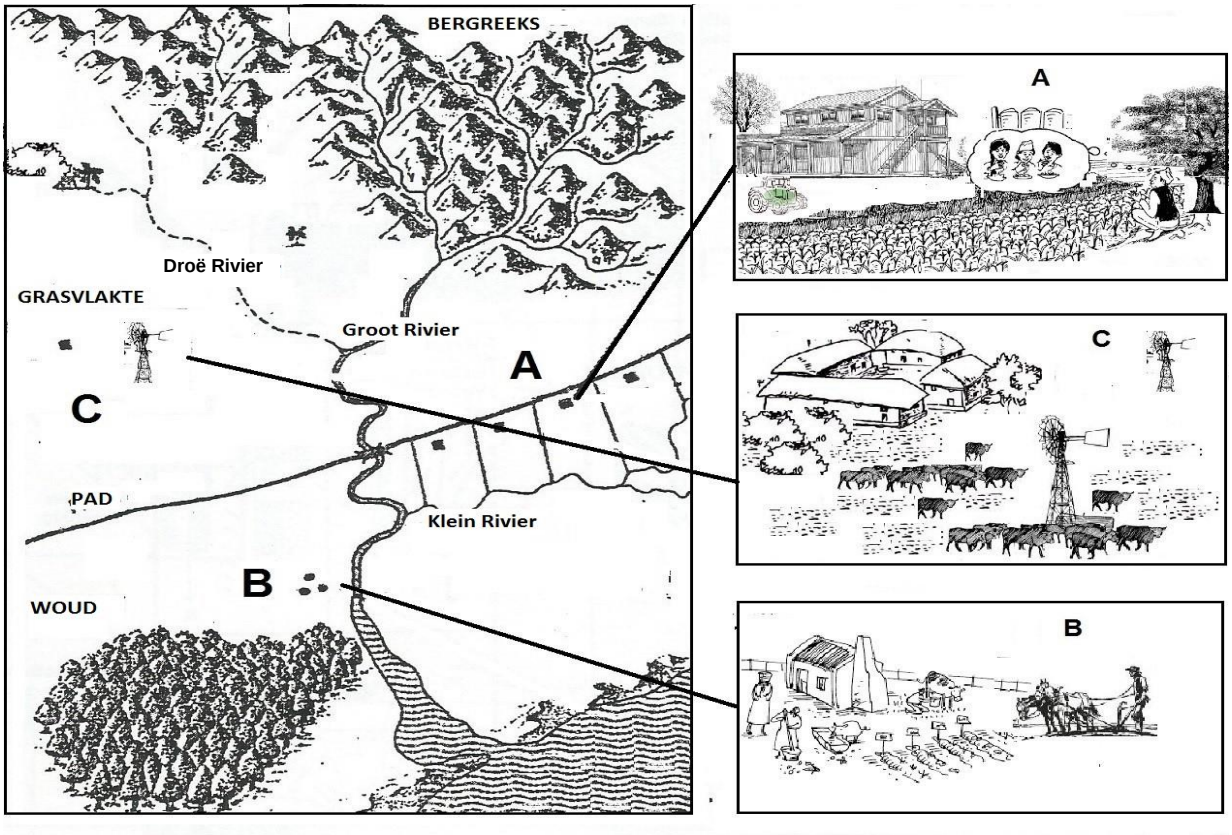
FIGUUR 4.1 STEDELIKE GRONDGEBRUIK

[Bron: *Eksaminator se skets*]

b.o.

FIGUUR 4.3 LANDELIKE NEDERSETTINGS

[Bron: *Aangepas uit aanvullende eindeksamen, 2006*]

FIGUUR 4.4 A DIE TUK-TUK AS 'N VERVOERMIDDEL

Die Tuk-Tuk is 'n geharde klein voertuigie wat vinnige beweging in Johannesburg 'n plesier maak – ten spyte daarvan dat dit bietjie hoes en proes wanneer dit die steil Westdene strate uitklim, voorsien die klein dakkie en vensterlose raamwerk 'n koel briesie selfs in die Hoëveld se hittegolf.

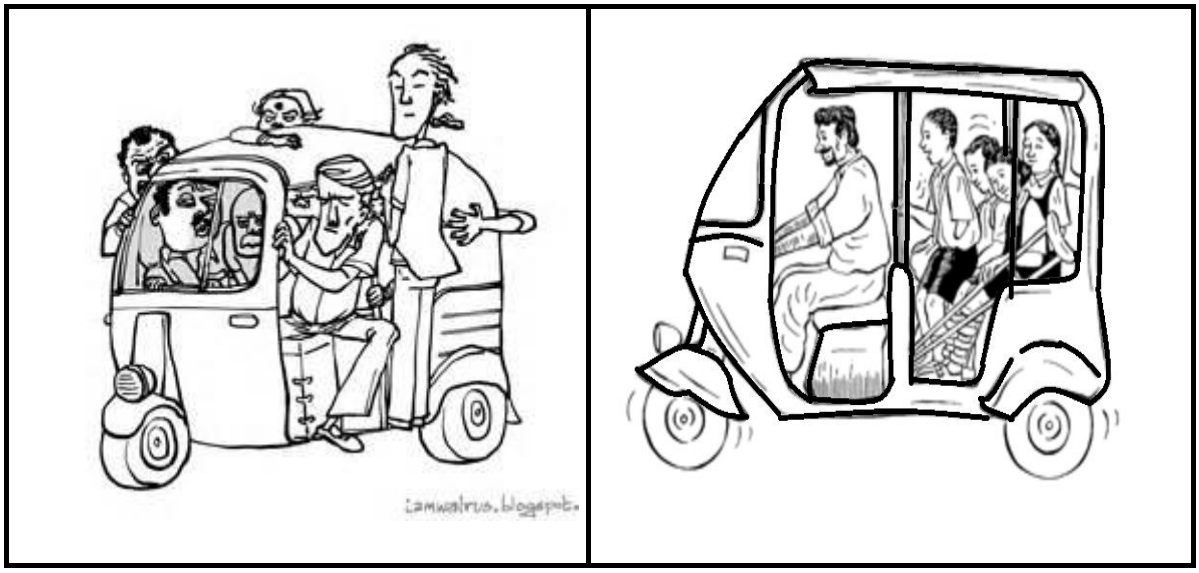
Tuk-Tuk's word 'n algemene gesig op Suid-Afrika se paaie omdat mense poog om korter afstande teen laer kostes te voltooi as om self te bestuur, maar veiliger as loop, te gebruik.

Hierdie huurmotortjies bedien oor die algemeen 'n gebied van 5 km tot 8 km en kan twee tot drie passasiers, plus 'n klein spasie vir bagasie akkommodeer. Die voertuie het gewoonlik 'n afslaan kantflap in die geval van slegte weer. Die meeste besit veiligheidsgordels en sommige selfs 'n GPS eenheid. 'n Tuk-tuk huurmotor word wetlik slegs toegelaat om 45 km / h te ry.

Tuk-Tuk bestuurders huur die voertuig teen R125 per dag, werksure 6 vm tot 6 nm, en is verantwoordelik om self die onkoste van die brandstof te dek.

[Bron: *Mail & Guardian: Cheap-cheap tuk-tuk take over Jozi*]

FIGUUR 4.4 B

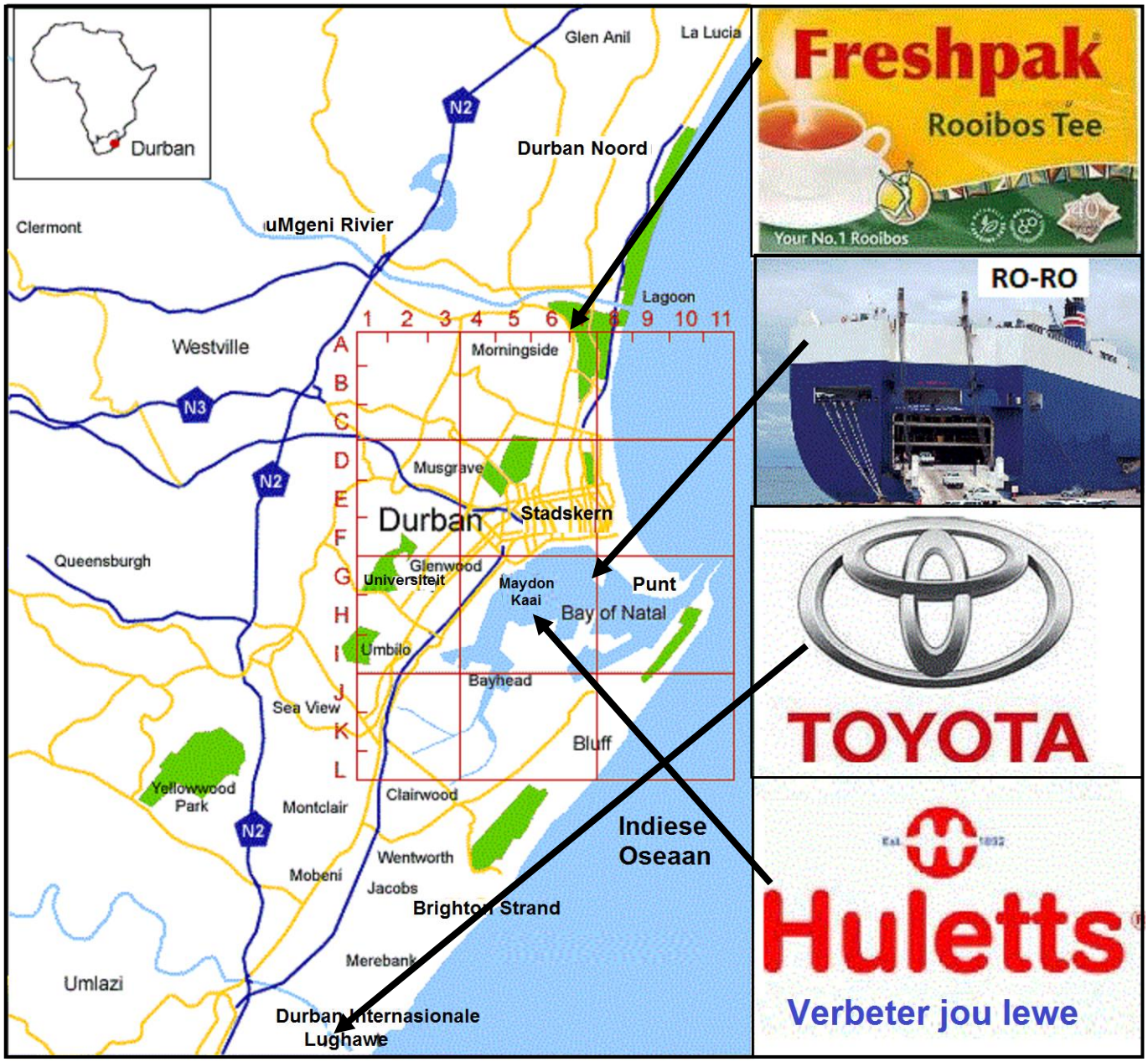

FIGUUR 4.5 SUID-AFRIKA SE ENERGIEKRISIS

Aktiwiteit / Kategorie	Hoeveelheid kliënte	Persentasie %
Huishoudelik	6 846 330	94
Landbou	99 054	1.4
Mynbou	2 003	0.03
Vervaardiging	43 952	0.6
Kommersieël	243 212	3.3
Vervoer	2 153	0.3
Algemeen	36 105	0.5
Totaal	**7 272 809**	**100**

[Bron: *dailymaverick.co.za*]

FIGUUR 4.6 eTHEKWINI (DURBAN-PINETOWN) INDUSTRIËLE GEBIED

[Aangepas uit http://umich.edu/~snre492/ South%20African%20environmental%20justice%20case%20study_files/ image003.gif]

EINDE